

Valsts zemes
dienests

Adreses

2024

SATURS

KAS IR ADRESE?.....	3
KĀ VEIDOJAS ADRESE	3
KAS PIEŠĶIR, MAINA UN LIKVIDĒ ADRESI?	3
KAS UN KUR UZKRĀJ ADRESES?	4
ADRESĀCIJAS SISTĒMA UN ADRESĀCIJAS NOTEIKUMI	4
KO DARĪT, JA ADRESE NAV REĢISTRĒTA ADREŠU REĢISTRĀ?	4
ADRESES IZMANTOŠANA	4
NUMURS VAI NOSAUKUMS ADRESĒ?	4
IELU NOSAUKUMI UN SECĪGI PIEŠĶIRTI NUMURI.....	5
ADREŠU PIEŠĶIRŠANA ĪPAŠUMĀ IETILPSTOŠĀM ĒKĀM.....	6
AR KO ATŠĶIRAS ĪPAŠUMA NOSAUKUMS UN ADRESE?	6
VAI ADRESE VAR SAKRIST AR ĪPAŠUMA NOSAUKUMU?	7
AR KO ATŠĶIRAS CIEMS UN MAZCIEMS?	7
KO DARĪT, JA VĒLIES UNIKĀLU NOSAUKUMU SAVAI MĀJAI?.....	8
VAI JĀMAINA DOKUMENTI, JA MAINĪTA ADRESE?	8
KĀ PAR JAUNAJĀM ADRESĒM UZZINA CITAS IESTĀDES?	8
ADREŠU DATU PIEEJAMĪBA	9
DZĪVES SITUĀCIJAS	9
Īpašumam ir piešķirts īpašuma nosaukums. Vai Adrešu reģistrā šis īpašums kā adresācijas objekts parādās?.....	9
Kas piešķir īpašumu nosaukumus un kur tos reģistrē?	9
Cik ilgs laiks pāiet kopš brīža, kad adresi piešķir un apstiprina pašvaldība, līdz tā ir reģistrēta Adrešu reģistrā?	10
Ja adreses nav Adrešu reģistrā, tad šāda adrese nav piešķirta?.....	10
Man pieder divu dzīvokļu māja. Kāpēc es nevaru piedeklarēties mājas adresē?.....	10
Vai var būt divas vienādas adreses?.....	10
Manā ciemā izveidota jauna iela vai varu saglabāt mājas nosaukumu nemainot to uz ielas numuru?	11
Man īpašumā ir garāža. Kāpēc Zemesgrāmatā tai norādītā adrese Lapu iela 13-601NT, Liepāja nav atrodama Adrešu reģistrā?.....	11

KAS IR ADRESE?

Adrese ir noteiktā secībā sakārtotu adreses elementu (nosaukumu un numuru) kopa, kas nodrošina adresācijas objekta atrašanās vietas noteikšanu valstī, tas ir, lai identificētu objektu dabā. Tāpat adrese ir nepieciešama, lai personai būtu iespēja saņemt pasta sūtījumus, deklarēt savu dzīves vietu, reģistrēt uzņēmumu u.c.

KĀ VEIDOJAS ADRESE

Adrese veidojas no vairākiem elementiem:

- valstspilsētas nosaukums;
- novada nosaukums;
- novada pilsētas nosaukums;
- pagasta nosaukums;
- ciema nosaukums;
- mazciema nosaukums;
- ielas (laukuma) nosaukums;
- viensētas nosaukums;
- ēkas nosaukums vai numurs;
- apbūvei paredzētas zemes vienības nosaukums vai numurs;
- telpu grupas (dzīvokļa) numurs.

Adreses pieraksta beigās norāda pasta indeksu.

Piemēram

- *Abavas iela 2 - 6, Venta, Rumbas pag., Kuldīgas nov., LV-3301*
- *"Lācīši", Mežvidi, Demenes pag., Augšdaugavas nov., LV-5442*
- *"Saulespuķes", Jērcēnu pag., Valmieras nov., LV-4715*
- *Saules iela 3, Rīga, LV-1005*

KAS PIEŠĶIR, MAINA UN LIKVIDĒ ADRESI?

Adresi piešķir, maina un likvidē pašvaldība.

Pēc lēmuma pieņemšanas par adreses piešķiršanu, maiņu vai likvidēšanu, pašvaldība pieņemto lēmumu nosūta Valsts zemes dienestam, kas to piecu darbdienu laikā reģistrē Adrešu reģistrā.

Adreses tiek piešķirtas:

- zemes vienībai, uz kuras ir paredzēta apbūve;
- ēkai, t.sk. viensētai;
- telpu grupai (dzīvoklim, birojam u.c.).

Izņēmums

Valsts zemes dienests Adrešu reģistrā likvidē telpu grupas adresi bez pašvaldības lēmuma un par to paziņo pašvaldībai, ja telpu grupu dzēš Kadastra informācijas sistēmā.

KAS UN KUR UZKRĀJ ADRESES?

Valsts zemes dienests uzkrāj adreses Adrešu reģistrā. Tā ir informācijas sistēma, kurā adreses tiek reģistrētas un attēlotas kartē. Telpu grupu adreses kartē netiek attēlotas.

ADRESĀCIJAS SISTĒMA UN ADRESĀCIJAS NOTEIKUMI

Adresācijas sistēma nodrošina vienotus principus adrešu piešķiršanai un uzkrāšanai, lai pēc adreses varētu ērti atrast objektu dabā.

Adresācijas sistēmas pamatprincipus, kā arī adrešu piešķiršanas un informācijas aprites kārtību nosaka Ministru kabineta noteikumi – "[Adresācijas noteikumi](#)".

KO DARĪT, JA ADRESE NAV REĢISTRĒTA ADREŠU REĢISTRĀ?

Pārlicināties vai adrese ir reģistrēta Adrešu reģistrā var datu publicēšanas un e-pakalpojumu portālā www.Kadastrs.lv vai [Latvijas atvērto datu portālā](#).

Ja adrese nav reģistrēta Adrešu reģistrā, tad zemes vienības, ēkas vai telpu grupas īpašniekam jāgriežas attiecīgajā pašvaldībā ar lūgumu piešķirt adresi.

ADRESES IZMANTOŠANA

Dokumentos, oficiālajā informācijā un visās valsts informācijas sistēmās un reģistros jāizmanto Adrešu reģistrā norādītā adrese.

NUMURS VAI NOSAUKUMS ADRESĒ?

Pašvaldības dome pilsētu un ciemu teritorijās ielai piešķir nosaukumu.

Ja apbūvei paredzēta zemes vienība vai ēka atrodas pilsētas vai ciema teritorijā, kur ir piekļūšana no ielas, apbūvei paredzētai zemes vienībai vai ēkai piešķir numuru ar piesaisti ielas nosaukumam.

Piemēram

*Smilšu iela 21, Kuldīga, Kuldīgas nov., LV-3301
Asaru iela 1, Roja, Rojas pag., Talsu nov., LV-3264*

Apbūvei paredzētai zemes vienībai vai ēkai piešķir nosaukumu, ja tā atrodas:

- pilsētas vai ciema teritorijā, kur nav ielu;
- ārpus ciema teritorijas (pagastā);
- mazciemā.

Piemēram

- "Saldumi", Valmiera, Valmieras nov., LV-4201
- "Imantas", Nirza, Nirzas pag., Ludzas nov., LV-5729
- "Saules", Ainažu pag., Limbažu nov., LV-4035

Ja pilsētas vai ciema teritorijā izveido ielu, tad divu mēnešu laikā pēc ielas izveides un ielas nosaukuma piešķiršanas pašvaldība pieņem lēmumu par iepriekš piešķirto adresu maiņu, apbūvei paredzētās zemes vienības vai ēkas nosaukumu aizstājot ar numuru un piesaistot to ielas nosaukumam.

Piemēram

Adresei "Kalnu Niedras", Jūrmala, LV-2003 pēc Kalnu ielas izveides ēkas nosaukums "Kalnu Niedras" jāmaina uz numuru ar piesaisti ielai, piemēram, Kalnu iela 1, Jūrmala, LV-2003.

IELU NOSAUKUMI UN SECĪGI PIEŠĶIRTI NUMURI

Ielu nosaukumi un secīgi piešķirti numuri nodrošina saprotamu un ērtu adreses atrašanu. Tas palīdz gan vietējiem iedzīvotājiem, gan viesiem. Īpaši svarīgi tas ir operatīvajiem dienestiem, bet atvieglo pienākumu izpildi arī pasta darbiniekiem un citiem pakalpojumu sniedzējiem.

Atrast objektu, ja tā adrese būtu, piemēram, Rīgas iela "Liegas", būtu ļoti neērti. Savukārt, lai atrastu ēku Rīgas ielā 20, nepieciešams tikai saprast, kurā virzienā ēkas numurētas.

ADREŠU PIEŠĶIRŠANA ĪPAŠUMĀ IETILPSTOŠĀM ĒKĀM

Vienā īpašumā var ietilpt viena vai vairākas ēkas. Nepareizs ir uzskats, ka šādos gadījumos tās vienmēr ir funkcionāli saistītas un tām ir jāpiešķir viena adrese.

Ir gadījumi, kad vienā īpašumā ietilpst vairākas ēkas ar pilnīgi atšķirīgu funkcionalitāti, piemēram, dzīvojamā ēka, biroju ēka, veikals. Ja arī šīs ēkas atrodas uz vienas zemes vienības un pieder vienam īpašniekam, katrai no tām jāpiešķir atsevišķa adrese.

No adresācijas sistēmas viedokļa par funkcionāli saistītām ēkām uzskata ēkas, kas nodrošina galvenā adresācijas objekta funkcionēšanu un pastāvēšanu (piemēram: šķūnis, garāža, saimniecības ēka u.c.), kuras atrodas uz vienas zemes vienības.

Arī divām vai vairākām dzīvojamām mājām, kas atrodas uz vienas zemes vienības nevar būt viena adrese, izņemot, ja dzīvojamās mājas ir bloķētas vai tām noteikts viensētas statuss.

Tāpat viena īpašuma sastāvā esošām ēkām, kas atrodas uz vairākām zemes vienībām nevar būt viena adrese.

AR KO ATŠĶIRAS ĪPAŠUMA NOSAUKUMS UN ADRESE?

Īpašuma nosaukumu piešķir visam nekustamajam īpašumam kopumā. Savukārt adresi piešķir nekustamā īpašuma sastāvā ietilpstošajiem objektiem (apbūvei paredzētai zemes vienībai, ēkai, telpu grupai). Nekustama īpašuma sastāvā var būt viens vai vairāki objekti (zemes vienības, ēkas, telpu grupas) un katrs no tiem var būt atsevišķs adresācijas objekts, kuram ir jāpiešķir atšķirīga adrese.

Piemēram

Īpašuma "Ceriņi" sastāvā ietilpst trīs ēkas. Īpašuma nosaukums ir "Ceriņi", bet īpašuma sastāvā ietilpstošajām trīs ēkām ir piešķirtas atšķirīgas adreses.

- *Dzīvojamai ēkai: "Mūrnieki", Svitenes pag., Bauskas nov., LV-3917*
- *Biroja ēkai: "Sermuļi", Svitenes pag., Bauskas nov., LV-3917*
- *Tirdzniecības ēkai: "Kalna Mūrnieki", Svitenes pag., Bauskas nov., LV-3917*

Īpašuma nosaukums "Ceriņi" nav adrese. Ja, sūtot pasta sūtījumu, adreses vietā tiks norādīts īpašuma nosaukums, tas adresātu var nesasniegt un var tikt atgriezts sūtītājam atpakaļ ar norādi, ka šāda adrese neeksistē.

Viena nekustamā īpašuma sastāvā var būt iekļauti arī objekti, kuri dabā neatrodas blakus. Piemēram, ēkas, kas atrodas dažādās ielas pusēs. Katra no šīm ēkām ir atsevišķs adresācijas objekts, kuram jāpiešķir atšķirīga adrese – vienai pāra numurs, bet otrai nepāra numurs.

VAI ADRESE VAR SAKRIST AR ĪPAŠUMA NOSAUKUMU?

Jā, adrese var sakrist ar īpašuma nosaukumu.

Piemēram

Īpašums ar nosaukumu "Kalvīši", kas atrodas Svitenes pagastā, Bauskas novadā. Minētā īpašuma sastāvā ir adresācijas objekti - zemes vienība un uz tās esošas ēkas, kurām ir piešķirta adrese "Kalvīši", Svitenes pag., Bauskas nov., LV-3917. Tātad, adresē minētais ēkas nosaukums (adreses elements) "Kalvīši", sakrīt ar īpašuma nosaukumu.

AR KO ATŠĶIRAS CIEMS UN MAZCIEMS?

Galvenais, ar ko atšķiras ciems no mazciema, ir tas, ka ciemam ir noteikta robeža, bet mazciemam – nav.

Savukārt, adreses pieraksts neatšķiras, neatkarīgi no tā vai tajā ir norādīts ciema vai mazciema nosaukums.

Piemēram

- "Gundegas", Neikšāni, Ķepovas pag., Krāslavas nov., LV-5677 (Neikšāni ir ciems)
- "Jāņogās", Vorzova, Ķepovas pag., Krāslavas nov., LV-5677 (Vorzova ir mazciems)

Mazciemu nosaukumi un to atrašanās vietas ir atrodami ikvienam Valsts zemes dienesta datu publicēšanas un e-pakalpojumu portālā www.Kadastrs.lv, sadaļā "Karšu pārliūks", pieslēdzot slāni "Mazciemi", kā arī [Latvijas atvērto datu portālā](#).

KO DARĪT, JA VĒLIES UNIKĀLU NOSAUKUMU SAVAI MĀJAI?

Ja vēlies dot unikālu nosaukumu (adresi) savai mājai, izmanto Valsts zemes dienesta e-pakalpojumu un datu publicēšanas portāla www.Kadastrs.lv bezmaksas datu meklēšanas iespējas, lai pārbaudītu, vai iecerētais mājas nosaukums jau nav piešķirts kādai citai ēkai!

Ievadi iecerēto nosaukumu Adrešu reģistra meklētājā un sistēma atlasīs visus adresācijas objektus ar šo nosaukumu (ja tādi eksistē). Ja sistēma neatrod ievadīto nosaukumu, tas nozīmē, ka šāds nosaukums vēl nav reģistrēts un var vērsties pašvaldībā ar lūgumu piešķirt šo adresi!

Jāņem vērā, ka pašvaldības piešķir vai maina adresācijas objekta (ēkas, ielas, ciema, mazciema) nosaukumu pamatojoties uz Valsts valodas centra atzinumu.

VAI JĀMAINA DOKUMENTI, JA MAINĪTA ADRESE?

Adreses maiņas gadījumā īpašniekam nav jāveic īpašuma tiesību u.c. dokumentu maiņa. Īpašuma unikālais identifikators ir kadastra numurs, kas nemainās un adrešu maiņa neietekmē īpašuma piederības jautājumus.

Visi līdz adreses maiņai izdotie dokumenti, piemēram, zemesgrāmatas apliecība, zemes robežu plāni, kadastrālās uzmērīšanas lietas, kuros fiksēta iepriekšējā adrese, ir spēkā, un to maiņa nav jāveic, izņemot gadījumus, ja to paredz normatīvo aktu prasības vai arī, ja to vēlas pats dokumenta turētājs.

KĀ PAR JAUNAJĀM ADRESĒM UZZINA CITAS IESTĀDES?

Informāciju par aktuālajām adresēm citas valsts informācijas sistēmas un reģistri saņem automātiski no Adrešu reģistra. Taču gadījumos, kad ir pastāvējusi adrešu atkārtošānās, jeb vairākiem adresācijas objektiem ir bijusi viena adrese un adreses maiņas gadījumā katram adresācijas objektam ir piešķirta atšķirīga adrese, ne vienmēr tehnisku risinājumu dēļ ir iespējams nodrošināt automātisku informācijas nodošanu citām informācijas sistēmām un reģistriem. Šādos gadījumos ir ieteicams pārliecināties vai adrešu informācija ir aktuāla arī citās informācijas sistēmās.

Ja bijāt deklarēti vecajā adresē, tad deklarētai dzīves vietas adresei automātiski jānomainās uz jauno adresi, tomēr **būtu vēlams pārliecināties par deklarētas dzīves vietas adreses pareizību e-pakalpojumu portālā www.latvija.lv** (pakalpojums "Manā īpašumā deklarētās personas").

Par mainīto adresi nepieciešams paziņot personām, ar kurām tiek uzturēta sarakste vai piegāde ar pasta starpniecību (radniekiem, draugiem, interneta veikaliem), ka arī personām, ar kurām ir līguma saistības un līguma noteikumi paredz obligātu adreses maiņas informācijas paziņošanu (iespējams apdrošināšanas līgumiem, hipotēkas līgumi u.c.).

Ja komersanta juridiskā adrese tiek mainīta, tad komersantam par adreses maiņu ir jāinformē Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs.

Ja Jums ir ieroča glabāšanas atļauja, tad par adreses maiņu jāpaziņo ar iesniegumu Valsts policijai.

ADREŠU DATU PIEEJAMĪBA

Valsts zemes dienesta datu publicēšanas un e-pakalpojumu portālā www.Kadastrs.lv sadaļā "Valsts adrešu reģistrs" ikvienam pārlūkojamā veidā ir pieejami adresācijas objekta kods, tips, adreses pieraksts un adresācijas objekta alternatīvais vai vēsturiskais nosaukums (ja tāds ir), kā arī Adrešu reģistra telpiskie dati.

Latvijas Atvērto datu portālā ir publicēti aktuālie Adrešu reģistra teksta un telpiskie dati, kā arī vēsturiskie Adrešu reģistra teksta dati.

Līdz ar to Adrešu reģistra datus var iegūt bez maksas ikviens un tos var brīvi izmantot, jo tiem nav noteikti atkalizmantošanas ierobežojumi.

DZĪVES SITUĀCIJAS

Īpašumam ir piešķirts īpašuma nosaukums. Vai Adrešu reģistrā šis īpašums kā adresācijas objekts parādās?

Nē, neparādās. Adresācijas objekti ir īpašuma sastāvā ietilpstošie objekti (zemes vienība, ēka, telpu grupa), bet īpašums kopumā nav adresācijas objekts. Gadījumā, ja īpašuma sastāvā ietilpstošā zemes vienība ir paredzēta apbūvei vai uz tās jau ir uzbūvēta ēka (bez adreses), tad jāvēršas pašvaldībā ar lūgumu piešķirt adresi. Taču, ja īpašuma sastāvā ietilpstošā zemes vienība nav paredzēta apbūvei, tad tā nav adresācijas objekts un adresi tai nepiešķir.

Kas piešķir īpašumu nosaukumus un kur tos reģistrē?

Nekustamā īpašuma nosaukumus piešķir pašvaldība, kuras teritorijā atrodas nekustamais īpašums.

Attiecībā uz īpašumiem, kas nav nostiprināti zemesgrāmatā, īpašumu nosaukuma reģistrāciju vai aktualizāciju Kadastra informācijas sistēmā Valsts zemes dienests veic pamatojoties uz pašvaldības iesniegto dokumentu bez ierosinātāja iesnieguma un bez maksas.

Savukārt, ja īpašums ir nostiprināts zemesgrāmatā, tad Kadastra informācijas sistēmā Valsts zemes dienests īpašuma nosaukumu aktualizēs no Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas datiem pēc tam, kad uz dokumenta pamata īpašuma nosaukums būs aktualizēts zemesgrāmatā (Īpašniekam pašam jāvēršas tajā rajona (pilsētas) tiesā, kuras darbības teritorijā nekustamais īpašums atrodas).

Cik ilgs laiks paiet kopš brīža, kad adresi piešķir un apstiprina pašvaldība, līdz tā ir reģistrēta Adrešu reģistrā?

Pašvaldībai piecu darbdienu laikā pēc lēmuma par adreses piešķiršanu vai maiņu jāiesniedz informāciju Valsts zemes dienestam, savukārt Valsts zemes dienests piecu darbdienu laikā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas informāciju par adresācijas objektu reģistrē Adrešu reģistrā un piesaista objektiem Kadastra informācijas sistēmā (ja tādi ir).

Ja adreses nav Adrešu reģistrā, tad šāda adrese nav piešķirta?

Par adreses esamību jebkurš bez maksas var pārlicināties Valsts zemes dienesta datu publicēšanas portāla www.Kadastrs.lv vai [Latvijas atvērto datu portālā](#). Ja adrese nav atrodama, tad pašvaldība objektam adresi nav piešķīrusi vai arī Valsts zemes dienests nav saņēmis pašvaldības lēmumu par adreses piešķiršanu. Lai piešķirtu adresi, īpašniekam ir jāvēršas pašvaldībā, kuras teritorijā atrodas adresācijas objekts.

Man pieder divu dzīvokļu māja. Kāpēc es nevaru piedeklarēt mājas adresē?

Ja mājā ir divi dzīvokļi (telpu grupas), kuriem ir piešķirti dzīvokļu numuri un tie ir reģistrēti Adrešu reģistrā, tad piedeklarēt var tikai dzīvokļa adresē nevis mājas adresē.

Vai var būt divas vienādas adreses?

Nē, divas vai vairākas vienādas adreses vienā administratīvajā teritorijā (novadā, valstspilsētā) un teritoriālā iedalījuma vienībā (novada pilsētā, pagastā), kā arī ciemā vai mazciemā nevar būt, jo adrese nedrīkst atkārtoties. Vienādās adreses apgrūtina ātru un nepārprotamu objekta atrašanu dabā tās rada problēmas operatīvo dienestu (**neatliekamā medicīniskā palīdzība, ugunsdzēsības un glābšanas dienests** u.c.) un pakalpojumu sniedzēju (TET, Latvenego, Latvijas Gāze u.c.) darbā, lai ātri un nekļūdīgi identificētu nepieciešamo objektu.

Par vienādām adresēm ir uzskatāmas arī adreses, kuru pieraksts ir pilnīgi identisks, bet atšķiras tikai pasta indeksi.

Piemēram

- "Kaijas", Lejasciema pag., Gulbenes nov., LV-4410
- "Kaijas", Lejasciema pag., Gulbenes nov., LV-4412

Manā ciemā izveidota jauna iela vai varu saglabāt mājas nosaukumu nemainot to uz ielas numuru?

Nē, nevar. Ja pilsētas vai ciema teritorijā izveido ielu, tad divu mēnešu laikā pēc ielas izveides un ielas nosaukuma piešķiršanas pašvaldība pieņem lēmumu par iepriekš piešķirto adresu maiņu, apbūvei paredzētās zemes vienības vai ēkas nosaukumu aizstājot ar numuru un piesaistot to ielas nosaukumam.

Man īpašumā ir garāža. Kāpēc Zemesgrāmatā tai norādītā adrese Lapu iela 13-601NT, Liepāja nav atrodama Adrešu reģistrā?

Šāda adrese neatbilst pašreiz spēkā esošo [Adresācijas noteikumu](#) prasībām.

Līdz Adresācijas sistēmas izveidei adreses pierakstā bieži tika izmantots nedzīvojamās telpu grupas apzīmējums īpašuma reģistrācijas brīdī zemesgrāmatā, kad vēsturiski lietotie "600-tie" telpu grupu apzīmējumi tika izmantoti arī adresēs.

Līdz ar to jautājumā par adreses piešķiršanu garāžai ir jāvēršas pašvaldībā, kuras teritorijā atrodas adresācijas objekts.